

บทคัดย่อ

174416

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การไถ่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นพนักงานสอบสวน

ชื่อผู้เขียน : ร้อยตำรวจเอกสุวิจักขณ์ โฉมวงษ์

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2548

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. รองศาสตราจารย์จรัส เล็งวิทยา

ประธานกรรมการ

2. อาจารย์สราวุธ เบญจกุล

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการไถ่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาที่มีอยู่ และเพื่อแก้ไข ปรับปรุง ร่างพระราชบัญญัติไถ่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวน ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้จัดทำร่างขึ้น เพื่อให้พนักงานสอบสวนได้นำไปใช้ในการไถ่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาเกี่ยวกับ ความผิดอันยอมความได้ ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ และความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน 5 ปี เป็นการนำแนวความคิดกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ในการดำเนินคดีอาญา โดยให้ความสำคัญกับเหยื่อหรือผู้เสียหาย ที่จะได้รับการเยียวยาและได้รับการชดเชยค่าเสียหายโดยรวดเร็ว เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ต้องหา ผู้เสียหาย และชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการอำนวยความยุติธรรมและป้องกันอาชญากรรม เพื่อเสริมสร้างให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

จากการศึกษาวิจัยพบว่ามีหลายประเทศ ได้นำวิธีการไถ่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญามาใช้ เพื่อระงับข้อพิพาทคดีอาญา เพื่อจะไม่ต้องนำคดีอาญาขึ้นสู่ศาล เช่น ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศศรีลังกา ประเทศอังกฤษ ประเทศญี่ปุ่น ประเทศจีน ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นต้น ซึ่งมีเป้าหมายในการไถ่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนของแต่ละประเทศนั้น ๆ ในการที่จะตกลงระงับข้อพิพาทนั้นได้ด้วยดี การไถ่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาที่ปรากฏมีอยู่สองรูปแบบ คือ รูปแบบที่เป็นทาง

การ และรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ ซึ่งทั้งสองรูปแบบล้วนแต่มีวัตถุประสงค์ที่จะยุติข้อพิพาทคดีอาญาไปโดยเร็วโดยไม่ต้องนำคดีอาญาขึ้นสู่ศาล

ผลจากการวิจัยดังกล่าว ผู้เขียนได้มีข้อเสนอแนะไว้หลายประการ โดยสรุปว่าสมควรที่จะแก้ไข ปรับปรุง ร่างพระราชบัญญัติไต่ถามข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวน เพื่อให้เกิดความชัดเจน เหมาะสมที่นำมาใช้ ในการดำเนินคดีอาญาในชั้นสอบสวนได้ นับว่าการไต่ถามข้อพิพาทคดีอาญานั้นมีความสำคัญ และน่าสนใจอย่างยิ่งในการนำมาใช้ในการดำเนินคดีอาญาต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติ ประกอบทั้งในทางปฏิบัติงานจริงของพนักงานสอบสวน ก็ได้้นำวิธีการไต่ถามข้อพิพาทคดีอาญามาใช้อยู่แล้วแต่อยู่ในรูปแบบไม่เป็นทางการและได้ปฏิบัติกันมานานแล้ว เพื่อให้การไต่ถามข้อพิพาทคดีอาญาของพนักงานสอบสวนได้มีหลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการ ที่ชัดเจนเป็นมาตรฐานแบบอย่างเดียวกัน โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้มาใช้ในการดำเนินคดีอาญา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการกระบวนการยุติธรรมไทยในปัจจุบัน

ABSTRACT

174416

**Thesis Title : The Compromise of Criminal Disputes at
the Police Interrogation Stage**

Student's Name : Pol. Capt. Suvijak Chomewong

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 2005

Advisory Committee :

1. Assoc. Prof. Jaral Lengvithaya	Chairperson
2. Mr. Sarawut Benjakul	

The objective of this research is to study the current compromise process of criminal disputes with a view to improving and amending the current draft legislation regarding the Compromise of Criminal Disputes at the Police Interrogation Stage proposed by the National Police Office. This legislation is necessary so that the interrogation officer can apply it to the compoundable offenses, offenses committed negligently, petty offenses or offenses with a maximum imprisonment not exceeding five years. The compromise process is based on the idea of restorative justice in criminal proceedings with the emphasis on victims or other injured persons being rapidly compensated. Moreover, the compromise legislation provides the opportunity for the accused, the victim, and the community to participate in upholding justice and preventing crime and also promoting the well-being of the society.

This study reveals that there are several countries which have introduced the process of the compromise of criminal disputes into their criminal justice system in order to resolve criminal disputes without having to resort to formal court proceedings. These countries include the Philippines, Sri Lanka, England, Japan, China, and the U. S. A. All of these countries apply the process of compromising minor criminal infractions to suit the needs of the communities and to settle criminal disputes amicably. Compromising criminal disputes involves two different procedures--formal and informal. However, both of these procedures are aimed at settling criminal disputes rapidly in order to avoid bringing the criminal cases to court.

After conducting this research, the author has made several recommendations. In summary, the draft legislation of the Compromise of Criminal Disputes at the Police Interrogation Stage should be revised to provide more clarity so that there are uniform standards of application. The compromise of criminal disputes is a vital and interesting process that should be applied to the offenses mentioned in the draft legislation. Actually, in the performance of their duties, the interrogation officers have unofficially applied the process of compromising criminal disputes for quite some time. The revision of the draft legislation is expected to enable the process of compromising criminal disputes to be more uniform and standardized and will improve the current Thai justice system.